

Interreg

Με τη συγχρηματοδότηση
της ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ελλάδα – Κύπρος

1^η Πρόσκληση υποβολής
προτάσεων Κοινών Πράξεων:

Συχνές Ερωτήσεις

08/01/2024

Έκδοση 1.0

Περιεχόμενα

1. Ανάπτυξη και Υποβολή Πρότασης	3
2. Επιλεξιμότητα Δικαιούχων.....	6
3. Επιλεξιμότητα Δαπανών & Χρηματοδότηση	14
4. Συμπλήρωση Συνοπτικού Υπομνήματος	21
5. Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ)/ Άλλα θέματα	23

1. Ανάπτυξη και Υποβολή Πρότασης

Ε 1.1. Μπορεί άλλο πρόσωπο εκτός του νόμιμου εκπροσώπου να υπογράψει το Συνοπτικό Υπόμνημα του Υποψηφίου Δικαιούχου (π.χ. Αντιπρόεδρος, Προϊστάμενος Τμήματος κλπ);

Α 1.1. Το Συνοπτικό Υπόμνημα θα πρέπει να υπογραφεί από τον νόμιμο εκπρόσωπο της οργάνωσης του Δυνητικού Δικαιούχου. Ωστόσο, εάν ο αναπληρωτής του νόμιμου εκπροσώπου έχει τη νόμιμη δυνατότητα να υπογράψει τα επίσημα έγγραφα, τότε αυτό μπορεί να γίνει από τον αναπληρωτή. Σε αυτήν την περίπτωση, θα πρέπει να μας παράσχετε μια επίσημη επιστολή που να επιβεβαιώνει ότι ο αναπληρωτής έχει την αρμοδιότητα να υπογράψει τα επίσημα έγγραφα.

Ε 1.2. Είναι υποχρεωτικό να συνοδεύεται το Συνοπτικό Υπόμνημα με Επιστολή Πρόθεσης ή/και επίσημη απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου του Δικαιούχου που επιτρέπει τη συμμετοχή σε πρόταση πράξης;

Α 1.2. Κάθε υποψήφιος δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να ακολουθεί τους δικούς του προβλεπόμενους κανόνες διαδικασίας για τέτοια θέματα. Δεν είναι υποχρεωτικό να συνοδεύεται το Συνοπτικό Υπόμνημα με Επιστολή Προθέσεων ή/και τέτοια απόφαση. Ωστόσο, προτείνεται σε όλους τους Υποψήφιους Δικαιούχους – κατά την κρίση τους – να υπογράψουν «Επιστολή Προθέσεων». Αυτό το έγγραφο μπορεί να διατηρηθεί στον φάκελο της πρότασης Πράξης του Επικεφαλής Εταίρου για να διασφαλιστεί το ενδιαφέρον και η υποστήριξη κάθε Δικαιούχου για την Πράξη και η εξουσιοδότηση στον Επικεφαλής Εταίρο να υποβάλει την πρόταση Πράξης.

Ε 1.3. Οι υποβληθείσες προτάσεις πράξεων αξιολογούνται ανά Προτεραιότητα ή ανά Ειδικό Στόχο;

Α 1.3. Οι υποβληθείσες προτάσεις Πράξεων αξιολογούνται και κατατάσσονται ανά Ειδικό Στόχο. Οι υποψήφιοι δικαιούχοι μπορούν να υποβάλουν περισσότερες από μία προτάσεις για τον ίδιο Ειδικό Στόχο. Στην περίπτωση στην οποία ο ίδιος οργανισμός συμμετέχει σε περισσότερες από μία προτάσεις Πράξεων, οι προτάσεις είναι ανταγωνιστικές μεταξύ τους.

Ε 1.4. Πρέπει να επιλέξουμε μόνο έναν Ειδικό Στόχο ή μπορούμε να υποβάλουμε την πρότασή μας σε περισσότερους από έναν Ειδικούς Στόχους ταυτόχρονα;

Α 1.4. Οι υποψήφιοι δικαιούχοι καλούνται να υποβάλουν την πρόταση Πράξης στο πλαίσιο ενός από τους Ειδικούς Στόχους του Προγράμματος.

Οι Πράξεις πρέπει να καταρτίζονται και να ακολουθούν μια σαφή λογική παρέμβασης που προκύπτει από την αντιμετώπιση συγκεκριμένης εδαφικής πρόκλησης ή ανάγκης. Μέσω των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων αναζητάται μια συγκεκριμένη αλλαγή στο θεματικό πεδίο και στις εμπλεκόμενες περιοχές. Αυτή η προσέγγιση που επικεντρώνεται στα αποτελέσματα της Πράξης πρέπει να είναι συνεπής με την λογική παρέμβασης του Προγράμματος, ιδιαίτερα με τα αποτελέσματα και τους δείκτες που αναμένονται να επιτευχθούν υπό τον Ειδικό Στόχο που προσδιορίζεται στην Αίτηση Χρηματοδότησης.

Για περισσότερες λεπτομέρειες, παρακαλούμε συμβουλευτείτε το «Τμήμα Β: Ανάπτυξη και υποβολή Πράξης» του Οδηγού Υλοποίησης Προγράμματος και Πράξεων.

Ε 1.5 Είναι υποχρεωτικό η πρόταση να συνεισφέρει σε όλους τους Δείκτες Εκροών του Προγράμματος για τον σχετικό Ειδικό Στόχο;

Α.1.5 Οι προτεινόμενες Πράξεις θα πρέπει να καθορίσουν τους δείκτες εκροών και παραγόμενων αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στις δραστηριότητές τους, επιλέγοντάς τους από τη λίστα που έχει καθοριστεί από το Πρόγραμμα.

Η εταιρική σχέση πρέπει να αναπτύξει ένα σύστημα δεικτών Πράξης που είναι συνεπές με τους στόχους/δραστηριότητες/αποτελέσματα της Πράξης και να λαμβάνει υπόψη τις προσδοκίες του Προγράμματος.

Στο Παράρτημα 10 του Φακέλου Υποψηφιότητας περιλαμβάνονται τα Δελτία Ταυτότητας Δείκτη με αναλυτικές πληροφορίες για το περιεχόμενο, τον τρόπο υπολογισμού, κλ.π., τα οποία πρέπει να συμβουλευτούν οι υποψήφιοι για την ορθή σύνταξη της πρότασής τους.

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε συμβουλευτείτε το «Τμήμα Β: Ανάπτυξη και υποβολή Πράξης» του Οδηγού Υλοποίησης Προγράμματος και Πράξεων.

Ε 1.6. Είναι υποχρεωτική η επιλογή της περιοχής στόχευσης από την αρχή της πρότασης; Εάν ναι, υπάρχει κάποιος περιορισμός στον αριθμό των περιοχών που πρέπει να επιλέξουμε;

Α 1.6. Η περιγραφή των περιοχών στόχευσης αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της πρότασης και θα αξιολογηθεί ως έχει. Δεν ισχύουν περιορισμοί στον αριθμό των περιοχών.

Ε 1.7. Είναι επιλέξιμη ως δράση κεφαλαιοποίησης η ευρεία εφαρμογή ήδη συγχρηματοδοτούμενων εργαλείων που αποδεικνύουν προστιθέμενη αξία και δυνατότητες μεταφοράς;

Α 1.7. Η κεφαλαιοποίηση των αποτελεσμάτων προηγούμενων περιόδων και έργων είναι ευπρόσδεκτη. Ωστόσο, θα πρέπει να αποκλειστούν οι περιπτώσεις που μπορεί να συνιστούν διπλή χρηματοδότηση.

Ε 1.8. Ποια μπορεί να είναι η μέγιστη διάρκεια Πράξης;

Α 1.8. Η μέγιστη διάρκεια μίας Πράξης πρέπει να είναι 24 μήνες. Δεν υπάρχει ελάχιστο όριο. Σε κάθε περίπτωση, το χρονοδιάγραμμα της Πράξης αποτελεί μέρος της διαδικασίας αξιολόγησης στο ΣΤΑΔΙΟ Β.

Ε 1.9 Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν ενέργειες εκτός της Επιλέξιμης περιοχής του Προγράμματος θα πρέπει να μείνει κενό το Πακέτο Εργασίας 6;

Α 1.9 Στην περίπτωση αυτή η Πράξη μπορεί να έχει τέσσερα (4) θεματικά Πακέτα Εργασίας (ΠΕ 3,4,5,6), εάν απαιτείται, επιπλέον των υποχρεωτικών ΠΕ1 - Διαχείριση & Συντονισμός Έργου και ΠΕ2 - Επικοινωνία & Διάδοση Έργου.

2. Επιλεξιμότητα Δικαιούχων

Ε 2.1. Ποιος θα μπορούσε να θεωρηθεί επιλέξιμος και ως εκ τούτου να μπορεί να συμμετάσχει στην 1^η Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων;

A. 2.1. Επιλέξιμοι Δικαιούχοι

Κατά κανόνα, το Πρόγραμμα Συνεργασίας Interreg VI-A Ελλάδα – Κύπρος απευθύνεται σε Δικαιούχους που έχουν την έδρα τους στη διασυνοριακή περιοχή συνεργασίας του Προγράμματος.

Για την Ελλάδα, επιλέξιμες περιοχές είναι οι Περιφέρειες Βορείου, Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης ενώ η Κύπρος είναι επιλέξιμη στο σύνολό της.

Παρακαλούμε να συμβουλευτείτε [το Προγραμματικό Έγγραφο](#)

Επιλέξιμες κατηγορίες Δικαιούχων

Ο Επικεφαλής Εταίρος και οι δικαιούχοι της Πράξης πρέπει να ανήκουν σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:

- Εθνικές, περιφερειακές, τοπικές αρχές
- Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου, (όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 2(4) της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)
- Μη Κερδοσκοπικοί Οργανισμοί
- Διεθνείς Οργανισμοί
- Ευρωπαϊκοί Όμιλοι Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ)

Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) καθώς και λοιποί κερδοσκοπικοί Οργανισμοί δεν θεωρούνται επιλέξιμοι στα πλαίσια της παρούσας Πρόσκλησης.

Στο ΣΤΑΔΙΟ Α οι δικαιούχοι καλούνται να δηλώσουν την επιλεξιμότητα τους και να παράσχουν σχετικές πληροφορίες μέσω του Συνοπτικού Υπομνήματος. Ο έλεγχος επιλεξιμότητας ενός υποψηφίου δικαιούχου αποτελεί μέρος της διαδικασίας αξιολόγησης. Θα πραγματοποιηθεί κατά το ΣΤΑΔΙΟ Β/ΦΑΣΗ Β3 της αξιολόγησης, με βάση τα Κριτήρια Επιλογής Πράξης.

Ε 2.2. Οι Οργανισμοί/Φορείς που βρίσκονται εκτός της διασυνοριακής περιοχής συνεργασίας του Προγράμματος είναι επιλέξιμοι για συμμετοχή σε πρόταση Πράξης;

A 2.2. Σε γενικές γραμμές για να μπορεί να συμμετέχει ένας φορέας σε πράξεις του Προγράμματος Συνεργασίας «Ελλάδα-Κύπρος» πρέπει να είναι εγκατεστημένος στην οικεία διασυνοριακή περιοχή (βλ. Α 2.1.).

Ωστόσο, υπάρχουν εξαιρέσεις:

- Φορείς που βρίσκονται εκτός της περιοχής του Προγράμματος, αλλά έχουν τοπικά/περιφερειακά θυγατρικά/υποκαταστήματα στην περιοχή του Προγράμματος (που λειτουργούν τους τελευταίους 12 μήνες από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης Πράξης).
- Φορείς της κεντρικής διοίκησης που βρίσκονται εκτός της περιοχής του Προγράμματος, όπως υπουργεία ή άλλες κυβερνητικές αρχές με ειδικές αρμοδιότητες σε εθνικό επίπεδο.
- Φορείς που βρίσκονται εκτός της περιοχής του Προγράμματος, αλλά εντός της Ελλάδας ή της Κύπρου, εφόσον η συμμετοχή τους προσφέρει προστιθέμενη αξία και εμπειρία στην υλοποίηση της Πράξης και ωφελεί την περιοχή συνεργασίας του Προγράμματος.

Επομένως, κάθε δυνητικός Δικαιούχος θα πρέπει να εξετάσει εάν εμπίπτει σε μία από τις τρεις κατηγορίες που αναφέρονται παραπάνω.

Κάθε υποψήφιος συμμετέχει σε πρόταση Πράξης με δική του ευθύνη.

Στο ΣΤΑΔΙΟ Α οι δικαιούχοι καλούνται να δηλώσουν την επιλεξιμότητά τους και να παράσχουν σχετικές πληροφορίες μέσω του Συνοπτικού Υπομνήματος. Ο έλεγχος επιλεξιμότητας κάθε Δικαιούχου στο πλαίσιο μίας πρότασης Πράξης αποτελεί μέρος της διαδικασίας αξιολόγησης και θα πραγματοποιηθεί κατά το ΣΤΑΔΙΟ Β/ΦΑΣΗ Β3 της αξιολόγησης, με βάση τα Κριτήρια Επιλογής Πράξης.

Ε 2.3. Τα Πανεπιστήμια που βρίσκονται εκτός της Προγραμματικής Περιοχής Ελλάδας-Κύπρου είναι επιλέξιμα για συμμετοχή σε πρόταση Πράξης;

Α 2.3. Οι επιλέξιμοι φορείς αναφέρονται στην Α.2.1.

Για επιλέξιμους φορείς εκτός της διασυνοριακής περιοχής συνεργασίας ισχύουν τα αναφερόμενα στην Α.2.2.

Σε συνέχεια της Ε 2.2 και ειδικότερα όσον αφορά τα Πανεπιστήμια που βρίσκονται εκτός της περιοχής του Προγράμματος και επιθυμούν να συμμετάσχουν ως Δικαιούχοι, θα πρέπει:

- να αποδείξουν ότι εμπίπτουν στην τρίτη περίπτωση (βλ. Α2.2), δηλαδή ότι η συμμετοχή τους προσθέτει αξία και τεχνογνωσία στην υλοποίηση του Έργου και ωφελεί την περιοχή συνεργασίας του Προγράμματος,
- να υλοποιήσουν, κατά κανόνα, τις δραστηριότητες στα πλαίσια της Πράξης εντός της περιοχής του Προγράμματος.

Ε 2.4. Μπορεί ένα Ελληνικό Πανεπιστήμιο εκτός της Περιοχής του Προγράμματος να συμμετάσχει ως εταίρος στην 1^η Πρόσκληση υποβολής προτάσεων κοινών έργων; Μπορεί μια Κοινοπραξία Ελληνικών Πανεπιστημίων που δεν είναι έχουν όλα την έδρα τους στην Περιοχή του Προγράμματος να συμμετάσχει ως εταίρος στην πρώτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων κοινών έργων;

Α 2.4. Παρακαλούμε δείτε τις Απαντήσεις Α.2.2 και Α.2.3.

Επιπλέον, στο εταιρικό σχήμα δεν μπορούν να συμμετέχουν περισσότεροι από 5 εταίροι (φορείς κατά τα οριζόμενα στην Α 2.1.) Η συμμετοχή ομάδας φορέων (π.χ. κοινοπραξία ΑΕΙ) ως ένας φορέας δεν είναι δυνατή.

Ε 2.5. Υπό ποιες προϋποθέσεις μπορεί να θεωρηθεί ένας Ευρωπαϊκός Οργανισμός Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ) επιλέξιμος;

Α. 2.5. Για να είναι επιλέξιμος ένας ΕΟΕΣ πρέπει να λειτουργεί στο πλαίσιο του Δικαίου μιας από τις συμμετέχουσες χώρες του Προγράμματος (Ελλάδα & Κύπρος) όπου ο ΕΟΕΣ έχει την καταστατική του έδρα.

Ο ΕΟΕΣ που βρίσκεται εκτός της περιοχής του Προγράμματος και δεν είναι εγγεγραμμένος σε ένα από τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο διασυνοριακό πρόγραμμα (Ελλάδα & Κύπρος) δεν είναι επιλέξιμος για χρηματοδότηση.

Ένας ΕΟΕΣ δεν μπορεί να είναι ο μόνος δικαιούχος μιας πρότασης έργου.

Ε 2.6. Υπό ποιες προϋποθέσεις μπορεί ένας Διεθνής Οργανισμός να συμμετάσχει σ αυτή την Πρόσκληση;

Α. 2.6. Οι Διεθνείς Οργανισμοί, που λειτουργούν σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο των Κρατών Εταίρων του Προγράμματος, μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμοι εάν πληρούν τα κριτήρια που προβλέπονται για τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς που διέπονται από το Ιδιωτικό Δίκαιο.

Οι Διεθνείς Οργανισμοί που λειτουργούν βάσει του Διεθνούς Δικαίου δεν είναι επιλέξιμοι.

Ε 2.7. Υπάρχει περιορισμός σχετικά με τον αριθμό προτάσεων που μπορεί να υποβάλει ένας Δικαιούχος στην 1^η Πρόσκληση; Ο περιορισμός αφορά σε συγκεκριμένη κατηγορία Δικαιούχου (π.χ. Επικεφαλής Εταίρος ή Απλός Εταίρος);

Α. 2.7. Κάθε υποψήφιος Δικαιούχος μπορεί να συμμετέχει σε έως πέντε (5) συνολικά Προτάσεις Πράξεων στην παρούσα Πρόσκληση. Το ανωτέρω όριο εφαρμόζεται:

α) σε επίπεδο φορέα/οργανισμού (και όχι σε επίπεδο Μονάδων, Τμημάτων ή Διευθύνσεων αυτού) β) ανεξάρτητα από το ρόλο του υποψηφίου δικαιούχου στις προτάσεις (Επικεφαλής εταίρος/εταίρος) και

γ) σε επίπεδο της Πρόσκλησης και όχι σε επίπεδο Προτεραιότητας ή Ειδικού Στόχου.

Στην περίπτωση που ο υποψήφιος δικαιούχος συμμετέχει σε περισσότερες από πέντε (5) προτάσεις έργων, τότε μόνον οι πέντε (5) πρώτες προτάσεις που υποβλήθηκαν μέσω του ΟΠΣ θα αξιολογηθούν.

Ε 2.8. Πως ορίζεται ο δικαιούχος; Μπορεί να είναι ένα ερευνητικό εργαστήριο, ένα ερευνητικό Ινστιτούτο ή ολόκληρο το Ίδρυμα;

Α. 2.8. Το όριο συμμετοχών στην παρούσα πρόσκληση ορίζεται σε επίπεδο φορέα/οργανισμού. Σε περίπτωση Πανεπιστημίων ή Ερευνητικών Κέντρων δικαιούχος θεωρείται το Πανεπιστήμιο ή το Ερευνητικό Κέντρο.

Ε 2.9. Στο Υπουργείο Γεωργίας Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος πολύ πρόσφατα έχουν δημιουργηθεί 2 Γενικές διευθύνσεις. Μία που αφορά τον τομέα της Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και μία που αφορά τον τομέα του Περιβάλλοντος (η οποία μελλοντικά ενδεχομένως να μετεξελιχθεί σε Υφυπουργείο Περιβάλλοντος)

Λαμβάνοντας υπόψη τις θεματικές και τους στόχους που τίθενται στη νέα προγραμματική περίοδο παρακαλώ για διευκρίνιση κατά πόσο οι 2 Γενικοί Διευθυντές ως Νόμιμοι εκπρόσωποι διαφορετικών Γενικών Διευθύνσεων θα μπορούν να θεωρηθούν διαφορετικές νομικές οντότητες για σκοπούς προσμέτρησης του ορίου των συμμετοχών τους σε 5 έργα έκαστος.»

Α. 2.9. Παρακαλούμε δείτε την Α.2.7.

Επιπλέον, και ως προς τις 2 Γενικές Διευθύνσεις που αναφέρονται στο ερώτημα, μπορούν να θεωρηθούν διαφορετικές νομικές οντότητες εφόσον διαθέτουν διαφορετικό αριθμό εγγραφής στην αρμόδια φορολογική Αρχή (Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) για την Ελλάδα ή το αντίστοιχο στην Κύπρο)

Ε. 2.10. Σύμφωνα με την ανακοίνωση, οι περιοχές υλοποίησης για τις προτεινόμενες πράξεις είναι: CY00 - Κύπρος / EL411 - Λέσβος, Λήμνος / EL412 - Ικαρία, Σάμος / EL413 - Χίος / EL421 - Κάλυμνος, Κάρπαθος – Ηρωική Νήσος Κάσος, Κως, Ρόδος / EL422 - Άνδρος, Θήρα, Κέα, Μήλος, Μύκονος, Νάξος, Πάρος, Σύρος, Τήνος / EL431 - Ηράκλειο / EL432 - Λασιθί / EL433 – Ρέθυμνο / EL434 - Χανιά / Ένα ΑΕΙ, μη έχοντας εγκαταστάσεις στις προτεινόμενες περιοχές, μπορεί να συμμετέχει στην πρόσκληση είτε ως συντονιστής είτε ως εταίρος με τη δέσμευση ότι το έργο θα υλοποιηθεί στις περιοχές αυτές;

Σύμφωνα με το αρχείο της προδημοσίευσης: «Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να υποβάλει έως 5 Προτάσεις Έργων στην παρούσα Πρόσκληση». Ο περιορισμός αυτός ισχύει σε επίπεδο Πανεπιστημίου ή σε επίπεδο Σχολής/Τμήματος;

Α. 2.10. Παρακαλούμε δείτε την Α.2.3 και Α.2.8.

Ε 2.11. Είναι οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και οι Οργανισμοί που έχουν ως στόχο το κέρδος επιλέξιμοι;

Α 2.11. Οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και οι Οργανισμοί που έχουν ως στόχο το κέρδος δεν είναι επιλέξιμοι προς χρηματοδότηση σ αυτήν την Πρόσκληση.

Μπορούν να ωφεληθούν μόνο από οδηγούς, συμβουλευτική υποστήριξη και άλλες δράσεις έμμεσης υποστήριξης των Πράξεων στα οποία μετέχουν και συνεργάζονται οι αρμόδιοι οργανισμοί και συλλογικές οργανώσεις επιχειρηματικότητας.

Ε 2.12. Μπορεί μια Μη Κυβερνητική Οργάνωση (ΜΚΟ) με σχετικά χαμηλούς ισολογισμούς να συμμετάσχει στο Πρόγραμμα «Ελλάδα-Κύπρος» ως Δικαιούχος;

Α 2.12. Κάθε Δυνητικός Δικαιούχος Έργου πρέπει να υποβάλει συγκεκριμένα έγγραφα για να αποδείξει την επιλεξιμότητά του και τη διοικητική και οικονομική του ικανότητα. Το εταιρικό σχήμα και η διοικητική και οικονομική ικανότητα των Εταίρων του Έργου αποτελούν μέρος της διαδικασίας αξιολόγησης στο ΣΤΑΔΙΟ Β.

Ε 2.13. Υπάρχουν συγκεκριμένα κριτήρια για τον ορισμό Επικεφαλής Εταίρου;

Α 2.13. Ο Επικεφαλής Εταίρος θα οριστεί από όλους τους εταίρους που συμμετέχουν σε μία Πρόταση Πράξης για να διασφαλίσει την υλοποίηση της (εκτελεί τα καθήκοντα που

ορίζονται στο άρθρο 26 του [Κανονισμού \(ΕΕ\) 2021/1059](#) και θα υπογράψει Σύμβαση Χρηματοδότησης με τη Διαχειριστική Αρχή.

Ο Επικεφαλής Εταίρος πρέπει:

- να έχει την έδρα του σε ένα από τα κράτη μέλη του Προγράμματος Ελλάδας-Κύπρου.
- να είναι νομικό πρόσωπο.
- να διατηρεί ειδικό τραπεζικό λογαριασμό για την Πράξη.
- να είναι νομικά σε θέση να μεταφέρει κεφάλαια σε ξένες χώρες.
- να έχει τεχνική και οικονομική ικανότητα και ικανότητα διαχείρισης της προτεινόμενης κοινής Πράξης.

Δεν έχουν τεθεί από την Πρόσκληση ειδικές απαιτήσεις αναφορικά με το είδος του φορέα και συνεπώς ως Επικεφαλής Εταίρος μπορεί να τίθεται φορέας που ανήκει σε οποιαδήποτε από τις επιλέξιμες κατηγορίες Δικαιούχων.

E.2.14. Από την ελληνική πλευρά θέλουμε να συνάψουμε προγραμματική συμφωνία μεταξύ Δήμου & Πανεπιστημίου, ώστε το Πανεπιστήμιο να υποστηρίξει δράσεις που θα υλοποιηθούν στη γεωγραφική ενότητα του Δήμου (ο Δήμος θα είναι επικεφαλής εταίρος του έργου).

Σε αυτή την περίπτωση,

α) στα δικαιολογητικά του έργου θα πρέπει να υπάρχει και από την Αρχή του Πανεπιστημίου & από το Δημοτικό Συμβούλιο του αντίστοιχου Δήμου, έγκριση του σχεδίου της Προγραμματικής; Ισχύει δηλαδή ό,τι ίσχυε και στο 2014-2020, για τις Προγραμματικές Συμβάσεις;

β) Η συμμετοχή του φορέα που αναλαμβάνει την ευθύνη υλοποίησης της Πράξης μέσω Προγραμματικής προσμετράται στις 5 συνολικά προτάσεις ανά Δικαιούχο;

ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ

A. 2.14. Σε συνέχεια των ως άνω ερωτημάτων σας διευκρινίζουμε τα εξής όσον αφορά σε Έλληνες Δικαιούχους:

α) Η περίπτωση ανάληψης ευθύνης υλοποίησης Πράξης αντί του κυρίου του έργου, από άλλο φορέα, προβλέπεται στο άρθρο 8, σημείο 3 της Υπουργικής Απόφασης για [“Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών, διαδικασία ελέγχου δημοσίων συμβάσεων και διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων των δικαιούχων πράξεων των Προγραμμάτων INTERREG 2021-2027”](#) (στο εξής ΥΠΑΣΥΔ), ως εξής:

«Στις περιπτώσεις πράξεων για τις οποίες την ευθύνη υλοποίησης της πράξης αναλαμβάνει άλλος φορέας ως δικαιούχος αντί του κυρίου του έργου στη βάση προγραμματικής σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 44 του [ν. 4412/2016](#), όπως αυτός ισχύει κάθε φορά, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που καταβάλλονται για την πράξη από τον κύριο του έργου ή από τον δικαιούχο, ανάλογα με τα προσδιοριζόμενα στην προγραμματική σύμβαση,...».

Περαιτέρω στην [ΥΠΑΣΥΔ](#) αναγράφονται αναλυτικά (σημεία α έως η) οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται ώστε η σχετική Προγραμματική Σύμβαση και οι δαπάνες που προέρχονται από αυτή να είναι επιλέξιμες.

Επιπλέον, το άρθρο 44 του [Ν. 4412/2016](#) αναφέρει ότι:

«Άρθρο 44. Τεχνική επάρκεια αναθετουσών αρχών στις δημόσιες συμβάσεις έργων και μελετών

1. Οι αναθέτουσες αρχές που κρίνουν ότι δεν διαθέτουν τεχνική επάρκεια ή η τεχνική τους επάρκεια είναι ελλιπής, μπορούν ιδίως:
2. α) να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις, κατά την έννοια της παρ. 6 του άρθρου 12, για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, την εποπτεία και την επίβλεψη δημόσιας σύμβασης έργου ή μελέτης,
β) να συνάπτουν συμβάσεις παροχής τεχνικών υπηρεσιών κατά την έννοια του άρθρου 52
και
γ) να υποστηρίζονται από την ΕΚΑΑ της παρ. 1α του άρθρου 41 στο πλαίσιο της άσκησης από αυτήν επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών.
3. Η αναθέτουσα αρχή ευθύνεται έναντι του κυρίου του έργου για την καλή εκτέλεση των καθηκόντων της και έναντι των τρίτων ευθύνεται εις ολόκληρον με τον κύριο του έργου. Αν στην προγραμματική σύμβαση δεν ορίζεται διαφορετικά, εκπροσωπεί δικαστικώς και εξωδίκως τον κύριο του έργου έναντι των τρίτων κατά την ενάσκηση των καθηκόντων της έως τη λήξη της σύμβασης. Τα αποφαινόμενα όργανα καθορίζονται με την προγραμματική σύμβαση.»

Συνεπώς από τα παραπάνω είναι σαφές, ότι επιτρέπεται η σύναψη Προγραμματικών συμβάσεων μόνο σε περιπτώσεις που συντρέχουν οι λόγοι του άρθρου 44 του [Ν. 4412/2016](#) και αποκλειστικά για τις υπηρεσίες που περιγράφονται στην παρ. 1α του άρθρου 44.

Πιο συγκεκριμένα θα πρέπει να ισχύουν σωρευτικά τα εξής:

α) τεκμηριωμένη μη ύπαρξη ή ελλιπής ύπαρξη Τεχνικής Επάρκειας μίας Αναθέτουσας Αρχής/δυνητικού Δικαιούχου,

β) ανάληψη ευθύνης από άλλο φορέα, αποκλειστικά για τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 44 παρ.1 δηλαδή «για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, την εποπτεία και την επίβλεψη δημόσιας σύμβασης έργου ή μελέτης», και όχι για την παροχή άλλων υπηρεσιών.

Επιπλέον ως προς το α) Ο Δυνητικός Δικαιούχος θα πρέπει τεκμηριώσει, κατά την υποβολή της πρότασης του στο Στάδιο Β, κατάλληλα την ανάγκη σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης στα πλαίσια των ως άνω αναφερόμενων.

Οι διαδικασίες αξιολόγησης των προτάσεων προς χρηματοδότηση έχουν περιλάβει κριτήρια θα οποία αφορούν στην ικανότητα των Δυνητικών Δικαιούχων να ανταποκριθούν στην υλοποίηση των έργων, οπότε και θα πρέπει να συνυπολογιστεί η ανωτέρω προσέγγιση κατά τη διαδικασία υποβολής των προτάσεων που θα περιλαμβάνουν προγραμματικές συμβάσεις.

Ο φορέας που αναλαμβάνει μέσω Προγραμματικής Σύμβασης την ευθύνη υλοποίησης Πράξης δεν μπορεί να είναι Ανάδοχος σε τμήμα ή συνολικά στην Πράξη αυτή.

β) σε περίπτωση ανάληψης της συνολικής ευθύνης υλοποίησης της Πράξης από άλλο φορέα μέσω Προγραμματικής Σύμβασης, τότε ο φορέας αυτός δηλώνεται ως Δικαιούχος της Πράξης και η συμμετοχή του προσμετράται στις 5 προτάσεις ανά Δικαιούχο.

Σε περίπτωση μερικής ανάληψης ευθύνης για την υλοποίηση της πράξης από άλλο φορέα, τότε η συμμετοχή του ως άνω φορέα δεν προσμετράται στις 5 προτάσεις ανά Δικαιούχο.

3. Επιλεξιμότητα Δαπανών & Χρηματοδότηση

Ε 3.1. Ποια είναι η περίοδος επιλεξιμότητας των δαπανών;

Α. 3.1. Η περίοδος επιλεξιμότητας των δαπανών μιας Πράξης ξεκινά με την υπογραφή της Σύμβασης Χρηματοδότησης και διαρκεί μέχρι την ημερομηνία λήξης της Πράξης. Ωστόσο, σε περίπτωση που οι δραστηριότητες της Πράξης ξεκίνησαν την υλοποίησή τους πριν από την υπογραφή της Σύμβασης Χρηματοδότησης και σε κάθε περίπτωση μετά την 01/01/2021, δεν θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί πριν από την Υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΣΤΑΔΙΟ Β της παρούσας Πρόσκλησης, ώστε να θεωρηθούν επιλέξιμες.

Συνολικά, η περίοδος επιλεξιμότητας δαπανών ξεκινά την 1η Ιανουαρίου 2021 και λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2029.

Ε 3.2. Εκπροσωπούμε έναν μικρό μη κερδοσκοπικό οργανισμό με περιορισμένους οικονομικούς πόρους. Σε περίπτωση έγκρισης της πρότασης στην οποία θα συμμετάσχουμε,

- α) δικαιούμαστε να λάβουμε προχρηματοδότηση και μέχρι ποιο ποσό;
- β) είμαστε υποχρεωμένοι να καλύψουμε την εθνική συγχρηματοδότηση από δικό μας προϋπολογισμό; Εάν όχι, ποιος θα είναι υπεύθυνος για την κάλυψη της εθνικής συγχρηματοδότησης;

Α. 3.2

α1) Όλες οι κατηγορίες Δικαιούχων της ελληνικής επικράτειας δικαιούνται να λάβουν προχρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) μετά την υπογραφή της Σύμβασης Χρηματοδότησης και του Συμφώνου Εταιρικής Συνεργασίας

α2) Οι Κύπριοι δικαιούχοι δεν λαμβάνουν προχρηματοδότηση.

β1) Όλες οι κατηγορίες Δικαιούχων από την Ελλάδα θα λάβουν την εθνική συγχρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

β2) Οι Κύπριοι δικαιούχοι καταβάλλουν την εθνική συγχρηματοδότηση με ίδιους πόρους. Για τους Δημόσιους Φορείς (Υπουργεία/Υφυπουργεία/Τμήματα/Υπηρεσίες), γίνεται μεταφορά πιστώσεων από συγκεντρωτική πρόνοια/Άρθρο της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης ([Εγκύκλιος ΕΕΣ1/2023](#)). Επιπλέον, οι συνεισφορές των Δήμων και Κοινοτήτων στα Προγράμματα Interreg έχουν καθοριστεί στο 15% από ίδιους πόρους σύμφωνα με την [Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 93.229](#), ως εκ τούτου

δικαιούνται κρατική χορηγία ύψους 5% στο Πρόγραμμα Interreg VI-A Ελλάδα-Κύπρος 2021-2027. Η προαναφερόμενη Απόφαση διευκρινίζει ότι στις περιπτώσεις έργων που αφορούν Κοινότητες για τις οποίες τα ισχύοντα ποσοστά συνεισφορών είναι χαμηλότερα (Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου Αρ. 53.082 και ημερομηνία 24/1/2001), παραμένουν σε ισχύ τα χαμηλότερα ποσοστά με ανάλογη κρατική χορηγία.

Ε 3.3. Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες προετοιμασίας; Ποιος είναι ο περιορισμός; Ισχύει ο περιορισμός σε επίπεδο Δικαιούχου ή Πράξης; Θα υπολογιστούν με βάση το πραγματικό κόστος ή με βάση το απλοποιημένο κόστος;

Α. 3.3. Οι δαπάνες εντός των γραμμών του προϋπολογισμού «έξοδα προσωπικού, έξοδα ταξιδιού και διαμονής και εξωτερική εμπειρογνωμοσύνη και υπηρεσίες», που έχουν πραγματοποιηθεί για την προετοιμασία του έργου, είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση εάν δεν υπερβαίνουν το ποσό των 30.000 ευρώ σε επίπεδο Έργου και θα πρέπει να υπολογιστούν με βάση το πραγματικό κόστος.

Ε.3.4 Η ύπαρξη απόφασης δέσμευσης ως όρος για την επιλεξιμότητα δαπανών προετοιμασίας, πως αποτυπώνεται ως έγγραφο στην περίπτωση ενός Δήμου που θέλει να αναθέσει σε ένα εξωτερικό συνεργάτη την προετοιμασία φακέλου πρότασης; Είναι η απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου; Οικονομικής Επιτροπής;

Α.3.4. Για τις παραπάνω υπηρεσίες εξωτερικής εμπειρογνωμοσύνης θα πρέπει να ακολουθείται η διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Ως εκ τούτου, μια υπογεγραμμένη σύμβαση, μια απόφαση ανάθεσης κ.λπ. θα μπορούσε να θεωρηθεί ως απόφαση δέσμευσης.

Ε.3.5. Τα έξοδα προετοιμασίας πρέπει να δηλώνονται σε ξεχωριστό Πακέτο Εργασίας ή σε συγκεκριμένο Παραδοτέο; Μπορούν να εκδοθούν τιμολόγια για το κόστος προετοιμασίας μετά την έγκριση του έργου;

Α.3.5. Η πρόβλεψη για το κόστος προετοιμασίας καθορίζεται στον Οδηγό Υλοποίησης Προγράμματος και Πράξεων

Το κόστος προετοιμασίας πρέπει να περιλαμβάνεται στο Έντυπο Αίτησης/Στάδιο Β στο Παραδοτέο 1X1 «Δραστηριότητες Προετοιμασίας» (όπου X είναι ο αριθμός του δικαιούχου).

Οι υπηρεσίες ή οι δραστηριότητες πρέπει να υλοποιηθούν και να υπάρχει τουλάχιστον απόφαση δέσμευσης για αυτές μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2021 και ημερομηνίας υποβολής της Αίτησης Χρηματοδότησης. Τα σχετικά τιμολόγια και πληρωμές θα μπορούσαν να εκδοθούν και να πραγματοποιηθούν μετά την έγκριση του έργου. Οι πληρωμές για τα έξοδα προετοιμασίας θα πρέπει να περιλαμβάνονται κατά προτίμηση στο πρώτο αίτημα επαλήθευσης.

E 3.6. Είναι επιτρεπτό να δημιουργήσουμε επιπλέον γραμμές προϋπολογισμού (κατηγορία δαπάνης) από τις προβλεπόμενες;

A 3.6. Όχι, οι προϋπολογισμοί των έργων πρέπει να είναι δομημένοι σύμφωνα με τις ακόλουθες προκαθορισμένες έξι (6) γραμμές προϋπολογισμού:

- 1) Έξοδα προσωπικού
- 2) Δαπάνες γραφείου και διοίκησης
- 3) Έξοδα μετακίνησης και διαμονής
- 4) Εξωτερική τεχνογνωσία και κόστος υπηρεσιών
- 5) Δαπάνες εξοπλισμού
- 6) Υποδομές και έργα

Στο ΣΤΑΔΙΟ Α, για την Υποβολή Συνοπτικού Υπομνήματος στο ΟΠΣ, υπάρχει μια πρόσθετη Γραμμή Προϋπολογισμού “**Δαπάνη βάσει σχεδίου Π/Υ**” την οποία πρέπει να επιλέξετε, ΜΟΝΟ ΣΤΟ Έντυπο Αίτησης ΟΠΣ, αποκλειστικά. Αυτό απαιτείται αποκλειστικά για τεχνικούς λόγους στο ΣΤΑΔΙΟ Α και οι αιτούντες θα πρέπει να συμπληρώσουν τον συνολικό προϋπολογισμό της προτεινόμενης Πράξης σε αυτήν τη Γραμμή Προϋπολογισμού. Για περισσότερες πληροφορίες, συμβουλευτείτε τους Οδηγούς ΟΠΣ.

E 3.7.α) Είναι δυνατόν για έναν Δυνητικό Δικαιούχο να επιλέξει διαφορετική μέθοδο υπολογισμού του κόστους για το κόστος προσωπικού, για τα έξοδα γραφείου και διοίκησης και για ταξίδια και διαμονή;

E.3.7.β) Στην ίδια πρόταση μπορούν να υπάρχουν δικαιούχοι που υπολογίζουν τα έξοδα προσωπικού, γενικά έξοδα και ταξιδίων βάσει πραγματικού κόστους και άλλοι βάσει απλοποιημένου; Αποτελεί δηλ., η μέθοδος υπολογισμού επιλογή κάθε δικαιούχου;

A 3.7. α) Η μέθοδος υπολογισμού των δαπανών επιλέγεται από τον κάθε δικαιούχο σε επίπεδο κατηγορίας δαπάνης και ισχύει για ολόκληρη τη διάρκεια της πράξης. Σε αυτό

το πλαίσιο είναι δυνατόν για έναν δικαιούχο να επιλέξει π.χ. μέθοδο απλουστευμένου κόστους για την κατηγορία δαπάνης «Προσωπικό» και πραγματικό κόστος για την κατηγορία δαπάνης «Εξοδα ταξιδιού και διαμονής».

A 3.7. β) Άλλος δικαιούχος της ίδιας πράξης μπορεί να κάνει διαφορετικές επιλογές για τον υπολογισμό των δαπανών του.

Ωστόσο, οι ως άνω επιλογές δεσμεύουν τον οικείο δικαιούχο για ολόκληρη τη διάρκεια της πράξης.

E 3.8. Είναι η δαπάνη του ΦΠΑ επιλέξιμη;

A 3.8. Η δαπάνη του ΦΠΑ είναι επιλέξιμη για όλα τα έργα με προϋπολογισμό κάτω των 5.000.000€ για όλες τις κατηγορίες των Δικαιούχων.

E 3.9. Υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με την κατανομή του προϋπολογισμού μεταξύ των Πακέτων Εργασίας;

A 3.9. Τα συγκεκριμένα όρια προϋπολογισμού καθορίζονται στους Όρους της 1ης Πρόσκλησης Υποβολής Προτάσεων Έργων καθώς και στον Οδηγό Υλοποίησης Προγράμματος & Πράξεων/ Ενότητα Β: Ανάπτυξη Έργου και πρέπει να τηρούνται από όλους τους Δυνητικούς Δικαιούχους της Πράξης. Πιο συγκεκριμένα,

- Δαπάνες των κατηγοριών «Δαπάνες προσωπικού, έξοδα ταξιδίων και διαμονής, έξοδα εξωτερικής εμπειρογνομosύνης και παροχής υπηρεσιών» που δημιουργήθηκαν κατά την προετοιμασία της Πράξης είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση ως Έξοδα Προετοιμασίας, εφόσον δεν υπερβαίνουν το ποσό των 30.000 ευρώ σε επίπεδο Πράξης
- Δαπάνες για Διαχειριστικά κόστη δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 15% του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού του Επικεφαλής Εταίρου και το 10% του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού των εταίρων.
- τα έξοδα γραφείου και διοικητικές δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 4% του συνολικού προϋπολογισμού κάθε δικαιούχου.
- Δαπάνες πληροφόρησης και δημοσιότητας, δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 15% του συνολικού προϋπολογισμού της Πράξης, χωρίς περιορισμούς σε επίπεδο δικαιούχου.

Ε 3.10. Υπάρχουν κάποιες ειδικές χρεώσεις ταξιδιών, διαμονής και εκτός έδρας αποζημίωσης ανά χώρα που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την ανάπτυξη του προϋπολογισμού του έργου;

Α 3.10. Αυτά τα όρια χρεώσεων καθορίζονται από τις εθνικές νομοθεσίες των χωρών που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Ελλάδα-Κύπρος και μπορεί να διαφοροποιούνται ανάλογα με το νομικό καθεστώς του κάθε ενός Εταίρου της Πράξης.

Ε 3.11. Ποια είναι η διαφορά μεταξύ των γραμμών προϋπολογισμού «Εξοπλισμός» και «Υποδομές & Έργα»;

Α 3.11. Η γραμμή προϋπολογισμού «Κόστος εξοπλισμού» αναφέρεται στις δαπάνες για τη χρηματοδότηση εξοπλισμού που αγοράστηκε, ενοικιάστηκε ή μισθώθηκε από εταίρο, που είναι απαραίτητες για την επίτευξη των στόχων της Πράξης.

Η γραμμή του προϋπολογισμού «Δαπάνες υποδομής και έργων» αναφέρεται στις δαπάνες για τη χρηματοδότηση έργων υποδομής και κατασκευαστικών έργων που σχετίζονται με επενδύσεις σε υποδομές που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής άλλων γραμμών του προϋπολογισμού.

Ε 3.12. Ποιο είναι περίπου το κόστος του Πρωτοβάθμιου Ελέγχου των Δαπανών; Πώς πρέπει να δηλώνονται τα έξοδα για τους ελεγκτές;

Α 3.12.

α) Η Ελλάδα έχει συγκεντρωτικό σύστημα πρωτοβάθμιου ελέγχου και πιστοποίησης δαπανών, επομένως για τους Έλληνες Δυνητικούς Εταίρους δεν προβλέπεται σχετική δαπάνη στην πρόταση έργου.

β) Η Κύπρος εφαρμόζει αποκεντρωμένο σύστημα στο πλαίσιο του οποίου οι δικαιούχοι/εταίροι των Πράξεων του Προγράμματος προτείνουν στην Αρμόδια Αρχή Εξουσιοδότησης Επαληθευτών (Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας μέσω της Διεύθυνσης Χρηματοοικονομικού Ελέγχου Ευρωπαϊκών Πόρων), έναν ανεξάρτητο επαληθευτή (controller), που θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο νόμιμων ελεγκτών με βάση τον Νόμο (Ν.53(Ι)/2017). Ο Επαληθευτής εγκρίνεται από την Αρμόδια Αρχή Εξουσιοδότησης Επαληθευτών πριν τη δήλωση των πρώτων δαπανών στη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος. Ως εκ τούτου, οι Κύπριοι Δικαιούχοι πρέπει να κάνουν πρόνοια στον προϋπολογισμό του έργου στη σχετική κατηγορία δαπάνης. Για την αγορά υπηρεσιών του επαληθευτή οι Δικαιούχοι που εμπίπτουν στον ορισμό της

«Αναθέτουσας Αρχής» κατά την έννοια της περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων νομοθεσίας, (άρθρο 2 του Νόμου Αρ. 73(Ι)/2016), πρέπει να ακολουθούν τις διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων όπως προβλέπονται στη σχετική Νομοθεσία και Κανονισμούς. Οι ιδιωτικοί φορείς πρέπει να ακολουθούν τις διαδικασίες που περιγράφονται στην εγκύκλιο της [Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης ΕΕΣ2/2023](#). Για το αναμενόμενο κόστος, οι Δικαιούχοι θα λαμβάνουν υπόψη το ύψος και το είδος των δαπανών που αναμένεται να πιστοποιηθούν από τον Επαληθευτή.

E.3.13. Η δαπάνη απόσβεσης εξοπλισμού είναι επιλέξιμη;

A.3.13. Σύμφωνα με το άρθρο 22 της [ΥΠΑΣΥΔ](#) των Προγραμμάτων INTERREG 2021-2027 οι δαπάνες απόσβεσης παγίων στοιχείων (εξοπλισμού), για τις οποίες δεν έχουν πραγματοποιηθεί πληρωμές που να δικαιολογούνται από τιμολόγια, μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες αν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- α) το επιτρέπουν οι κανόνες επιλεξιμότητας του Προγράμματος,
- β) τα πάγια στοιχεία είναι τεκμηριωμένα απαραίτητα για την εκτέλεση της Πράξης,
- γ) το ποσό της δαπάνης υπολογίζεται με τους κατάλληλους λογιστικούς κανόνες και συνήθεις λογιστικές πρακτικές του δικαιούχου, αποτυπώνεται στο λογιστικό σύστημα που τηρεί ο δικαιούχος και δικαιολογείται με παραστατικά που έχουν ισοδύναμη αποδεικτική αξία με τιμολόγια για επιλέξιμες δαπάνες, όταν οι δαπάνες αυτές επιστρέφονται στη βάση του πραγματικού κόστους σύμφωνα με τη μορφή που αναφέρεται στο στοιχείο α) της παρ. 1 του άρθρου 53 του [Κανονισμού \(ΕΕ\) 2021/1060](#). Ένας λογιστικός κανόνας δεν είναι κατάλληλος όταν προσαρμόζεται σε συγκεκριμένη πράξη ή σε συγκεκριμένη πηγή χρηματοδότησης.
- δ) οι δαπάνες αφορούν αποκλειστικά την περίοδο στήριξης της πράξης και ειδικότερα την χρονική περίοδο που τα πάγια χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της πράξης.
- ε) δεν έχουν χρησιμοποιηθεί δημόσιες επιχορηγήσεις για την αγορά των αποσβεσμένων περιουσιακών στοιχείων.

E.3.14. Η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού είναι επιλέξιμη;

A.3.14. Τα έξοδα αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού μπορεί να είναι επιλέξιμα, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις (άρθρο 19 της [ΥΠΑΣΥΔ](#) των Προγραμμάτων INTERREG 2021-2027):

- α) δεν έχει χορηγηθεί άλλη ενίσχυση από τα κονδύλια Interreg ή από τα ταμεία που απαριθμούνται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο α) του [Κανονισμού \(ΕΕ\) 2021/1060](#),
- β) η τιμή του δεν υπερβαίνει την τιμή που είναι γενικά αποδεκτή στην εν λόγω αγορά και
- γ) ο εξοπλισμός έχει τα τεχνικά χαρακτηριστικά που απαιτούνται για την πράξη και είναι σύμφωνος με τις ισχύουσες προδιαγραφές και τα ισχύοντα πρότυπα.

4. Συμπλήρωση Συνοπτικού Υπομνήματος

Ε. 4.1. Στον πίνακα Σύντομη περίληψη Προϋπολογισμού αναφέρετε στην επεξήγηση η ανάλυση του προϋπολογισμού ανά παραδοτέο ενώ στον πίνακα συμπλήρωσης αναγράφεται η λέξη Δράση. Η Δράση ισοδυναμεί με το Παραδοτέο;

Α.4.1. Το παραδοτέο μπορεί να αποτελείται από μία ή/και περισσότερες δράσεις. Συνεπώς στον Πίνακα «Σύντομη περίληψη προϋπολογισμού» και στη στήλη «Δράση» περιγράφονται οι επί μέρους δράσεις που μπορεί να απαρτίζουν ένα παραδοτέο.

Ε. 4.2. Σε συνέχεια της δημοσίευσης της προκήρυξης της πιο πάνω πρόσκλησης θα σας παρακαλούσαμε όπως μας διευκρινίστε τα πιο κάτω σημεία:

- α) Υπάρχει κάποιος περιορισμός στην έκταση του συνοπτικού υπομνήματος;
- β) Στο συνοπτικό υπόμνημα και στον πίνακα «Σύντομη περίληψη του προϋπολογισμού της πράξης» και στην στήλη «Τρόπος Υπολογισμού», πρέπει να αναφέρεται ο τρόπος που επιλέγει ο κάθε φορέας ξεχωριστά και σε πιο ποσοστό στην περίπτωση της χρήσης ενιαίου συντελεστή;
- γ) Στην περίπτωση που επιλεγεί η απλοποιημένη μέθοδος για τον υπολογισμό του κόστους ταξιδιών, απαιτείται να γίνει χρήση της ίδιας μεθόδου για τον υπολογισμό του κόστους ταξιδιών που περιλαμβάνονται στις Δαπάνες προετοιμασίας ή η χρήση του πραγματικού κόστους;

Α. 4.2.

- α) Δεν υπάρχει περιορισμός λέξεων ή χαρακτήρων στην έκταση του συνοπτικού σημειώματος. Παρόλα αυτά γενικά τα επί μέρους ερωτήματα πρέπει να απαντώνται συνοπτικά και περιεκτικά.
- β) Αυτός ο πίνακας αφορά στο σύνολο του εταιρικού σχήματος, ως εκ τούτου τα ποσά αφορούν τον προϋπολογισμό ανά δράση για το σύνολο του έργου. Η στήλη «Τρόπος Υπολογισμού» μπορεί να συμπληρωθεί έτσι ώστε να φαίνεται ο τρόπος υπολογισμού που έχει επιλέξει κάθε εταίρος, π.χ. Επικεφαλής Εταίρος, εταίρος 3 και 5– πραγματικό, Εταίρος 2 και 4 – κατ' αποκοπή.
- γ) Οι Δαπάνες προετοιμασίας αφορούν μόνο σε πραγματικές δαπάνες. Δείτε Α.3.3.

Ε. 4.3. Σε ποια πεδία παρέμβασης εντάσσονται οι Πράξεις για τον Ειδικό Στόχο 2.1;

Α.4.3. Τα πεδία παρέμβασης του Ειδικού Στόχου 2.1. όπως αναφέρεται στο Προγραμματικό έγγραφο και περιλαμβάνονται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα κατά την υποβολή του Συνοπτικού Υπομνήματος είναι:

046. Στήριξη σε οντότητες ειδικευμένων στην παροχή υπηρεσιών που συμβάλλουν στην οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και στην ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων μέτρων ευαισθητοποίησης

044. Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα

5. Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ)/ Άλλα θέματα

Ε 5.1. Υπάρχει πλατφόρμα εύρεσης εταιρών για το Πρόγραμμα Ελλάδα-Κύπρος;

Α. 5.1. Παρακαλούμε ανατρέξτε στον κάτωθι σύνδεσμο <https://greece-cyprus.eu/proskliseis/#euresidikaiouxon>